

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2To/11/2015
Identifikačné číslo spisu:	9515100082
Dátum vydania rozhodnutia:	25.10.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Libor Duľa
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:9515100082.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Libora Duľu a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Františka Moznera v trestnej veci proti obžalovanému Ing. C. M. a spol., pre pokračovací prečin nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Trestného zákona a iné, na verejnom zasadnutí konanom 25. októbra 2016 v Bratislave o odvolaniach obžalovaných Ing. C. M., Ing. E. L. a Ing. V. F. proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 9. júna 2015, sp. zn. BB-4T/15/2015, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. d/ Trestného poriadku sa rozsudok Špecializovaného trestného súdu z 9. júna 2015, sp. zn. BB-4T/15/2015 z r u š u j e v celom rozsahu.

S použitím § 322 ods. 3 Trestného poriadku, podľa § 285 písm. b/ Trestného poriadku sa obžalovaní

1/ Ing. C. M., nar. XX.XX.XXXX v L., trvale bytom J., J. XXX, okr. Dunajská Streda,

2/ Ing. E. L., nar. XX.XX.XXXX v G. R., trvale bytom L. XXX, okr. Dunajská Streda,

3/ Ing. V. F., nar. XX.XX.XXXX v G. R., trvale bytom G. R., F. ul. XXXX/XX

spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z 22. apríla 2015, sp. zn. VII/1 Gv 8/13/1000, podanej pre skutky, ktorých sa mali dopustiť tak, že

1) Ing. C. M.

v bode 1:

v presne nezistenom čase koncom roka 2012, na presne nezistenom mieste v meste Šamorín, si na osobnom stretnutí od Bc. Y. L. vyžiadal finančnú hotovosť vo výške 500 Eur ako úplatok za to, že vo veci žiadateľa Bc. Y. L. o štátnu podporu v zmysle zákona č. 607/2003 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov č. 460/Ž/2013 zabezpečí u kompetentných zamestnancov Štátneho fondu rozvoja bývania vybavujúcich podané žiadosti zistenie prípadných nedostatkov v podanej žiadosti ako aj jej prípadné doplnenie bez oficiálneho vrátenia žiadateľovi a teda bezproblémové vybavenie podanej žiadosti a schválenie podpory zo Štátneho fondu rozvoja bývania pre Bc. Y. L., pričom následne v presne nezistenom čase v mesiaci február roku 2013, v mieste svojho trvalého bydliska v rodinnom dome so sídlom J., J. č. XXX prevzal za týmto účelom od Bc. Y. L. požadovanú finančnú hotovosť vo výške 500 Eur,

v bode 2:

v presne nezistenom čase, v priebehu roka 2012 na presne nezistenom mieste na území Slovenskej republiky si na osobnom stretnutí od Ing. E. L. vyžiadal finančnú hotovosť vo výške 700 Eur ako úplatok za to, že vo veci žiadateľa Ing. E. L. o štátnu podporu v zmysle zákona č. 607/2003 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov č. 504/Ž/2013 zabezpečí u kompetentných zamestnancov Štátneho fondu rozvoja bývania vybavujúcich podané žiadosti zistenie prípadných nedostatkov v podanej žiadosti ako aj jej prípadné doplnenie bez oficiálneho vrátenia žiadateľovi a teda bezproblémové vybavenie podanej žiadosti a schválenie podpory zo Štátneho fondu rozvoja bývania pre Ing. E. L., pričom následne v presne nezistenom čase v priebehu roku 2012, na presne nezistenom mieste, prevzal za týmto účelom od Ing. E. L. požadovanú finančnú hotovosť vo výške 700 Eur,

v bode 3:

v presne nezistenom čase začiatkom roka 2013 na presne nezistenom mieste v obci J., si na osobnom stretnutí od Ing. V. F. vyžiadal finančnú hotovosť vo výške najmenej 200 Eur ako úplatok za to, že vo veci žiadateľa Ing. V. F. o štátnu podporu v zmysle zákona č. 607/2003 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov č. 467/Ž/2013 zabezpečí u kompetentných zamestnancov Štátneho fondu rozvoja bývania vybavujúcich podané žiadosti zistenie prípadných nedostatkov v podanej žiadosti ako aj jej prípadné doplnenie bez oficiálneho vrátenia žiadateľovi a teda bezproblémové vybavenie podanej žiadosti a schválenie podpory zo Štátneho fondu rozvoja bývania pre Ing. V. F., pričom presne nezisteného dňa vo februári roku 2013 v mieste svojho trvalého bydliska v rodinnom dome so sídlom J., J. č. XXX prevzal za týmto účelom od Ing. V. F. požadovanú finančnú hotovosť vo výške najmenej 200 Eur,

2) Ing. E. L.

v bode 4:

v presne nezistenom čase v priebehu roka 2012 na presne nezistenom mieste na území Slovenskej republiky na osobnom stretnutí najprv Ing. C. M. prisľúbil finančnú hotovosť vo výške 700 Eur ako úplatok za to, že tento vo veci žiadateľa Ing. E. L. o štátnu podporu v zmysle zákona č. 607/2003 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov č. 504/Ž/2013 zabezpečí u kompetentných zamestnancov Štátneho fondu rozvoja bývania vybavujúcich podané žiadosti zistenie prípadných nedostatkov v podanej žiadosti ako aj jej prípadné doplnenie bez oficiálneho vrátenia žiadateľovi a teda bezproblémové vybavenie podanej žiadosti a schválenie podpory zo Štátneho fondu rozvoja bývania pre Ing. E. L. a následne ešte v tom istom roku na presne nezistenom mieste v okrese Dunajská Streda, poskytol za týmto účelom pri osobnom stretnutí Ing. C. M. ako úplatok finančnú hotovosť najmenej vo výške 700 Eur,

3) Ing. V. F.

v bode 5:

v presne nezistenom čase začiatkom roka 2013 na presne nezistenom mieste v obci J., na osobnom stretnutí najprv Ing. C. M. prisľúbil finančnú hotovosť vo výške najmenej 200 Eur ako úplatok za to, že vo veci žiadateľa Ing. V. F. o štátnu podporu v zmysle zákona č. 607/2003 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov č. 467/Ž/2013 zabezpečí u kompetentných zamestnancov Štátneho fondu rozvoja bývania vybavujúcich podané žiadosti zistenie prípadných nedostatkov v podanej žiadosti ako aj jej prípadné doplnenie bez oficiálneho vrátenia žiadateľovi a teda bezproblémové vybavenie podanej žiadosti a schválenie podpory zo Štátneho fondu rozvoja bývania pre Ing. V. F. a následne v presne nezistenom čase vo februári roku 2013 v rodinnom dome v mieste trvalého bydliska Ing. C. M. v J., J. č. XXX, poskytol za týmto účelom pri osobnom stretnutí Ing. C. M. ako úplatok finančnú hotovosť najmenej vo výške 200 Eur,

čím mali spáchať

Ing. C. M. v bodoch 1, 2, 3
pokračovací prečin nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Tr. zák.,

Ing. E. L. v bode 4
prečin nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 2 Tr. zák.,

Ing. V. F. v bode 5
prečin nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 2 Tr. zák.,

o s l o b o d z u j ú

nakoľko skutky, pre ktoré sú obžalovaní stíhaní, nie sú trestným činom.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Špecializovaný trestný súd (ďalej aj „ŠTS“) rozhodol tak, že obžalovaní Ing. C. M., Ing. E. L., Ing. V. F., sa uznávajú za vinných, že

1) Ing. C. M.

v bode 1:

v presne nezistenom čase koncom roka 2012, na presne nezistenom mieste v meste Šamorín, si na osobnom stretnutí od Bc. Y. L. vyžiadal finančnú hotovosť vo výške 500,- Eur ako úplatok za to, že vo veci žiadateľa Bc. Y. L. o štátnu podporu v zmysle zákona č. 607/2003 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov č. 460/Ž/2013 zabezpečí u kompetentných zamestnancov Štátneho fondu rozvoja bývania bezproblémové vybavenie podanej žiadosti a schválenie podpory zo Štátneho fondu rozvoja bývania pre Bc. Y. L., pričom následne v presne nezistenom čase v mesiaci február roku 2013, v mieste svojho trvalého bydliska v rodinnom dome so sídlom J., J. č. XXX prevzal za týmto účelom od Bc. Y. L. požadovanú finančnú hotovosť vo výške 500,- Eur,

v bode 2:

v presne nezistenom čase, v priebehu roka 2012 na presne nezistenom mieste na území Slovenskej republiky si na osobnom stretnutí od Ing. E. L. vyžiadal finančnú hotovosť vo výške 700,- Eur ako úplatok za to, že vo veci žiadateľa Ing. E. L. o štátnu podporu v zmysle zákona č. 607/2003 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov č. 504/Ž/2013 zabezpečí u kompetentných zamestnancov Štátneho fondu rozvoja bývania bezproblémové vybavenie podanej žiadosti a schválenie podpory zo Štátneho fondu rozvoja bývania pre Ing. E. L., pričom následne v presne nezistenom čase v priebehu roka 2012, na presne nezistenom mieste, prevzal za týmto účelom od Ing. E. L. požadovanú finančnú hotovosť vo výške 700,- Eur,

v bode 3:

v presne nezistenom čase začiatkom roka 2013 na presne nezistenom mieste v obci J., si na osobnom stretnutí od Ing. V. F. vyžiadal finančnú hotovosť vo výške najmenej 200,- Eur ako úplatok za to, že vo veci žiadateľa Ing. V. F. o štátnu podporu v zmysle zákona č. 607/2003 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov č. 467/Ž/2013 zabezpečí u kompetentných zamestnancov Štátneho fondu rozvoja bývania bezproblémové vybavenie podanej žiadosti a schválenie podpory zo Štátneho fondu rozvoja bývania pre Ing. V. F., pričom presne nezisteného dňa vo februári roku 2013 v mieste svojho trvalého bydliska v rodinnom dome so sídlom J., J. č. XXX prevzal za tým účelom od Ing. V. F. požadovanú finančnú hotovosť vo výške najmenej 200,- Eur,

2) Ing. E. L.

v bode 4:

v presne nezistenom čase v priebehu roka 2012 na presne nezistenom mieste na území Slovenskej republiky na osobnom stretnutí najprv Ing. C. M. prisľúbil finančnú hotovosť vo výške 700,- Eur ako úplatok za to, že tento vo veci žiadateľa Ing. E. L. o štátnu podporu v zmysle zákona č. 607/2003 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov č. 504/Ž/2013 zabezpečí u kompetentných zamestnancov Štátneho fondu rozvoja bývania vybavujúcich podané žiadosti bezproblémové vybavenie podanej žiadosti a schválenie podpory zo Štátneho fondu rozvoja bývania pre Ing. E. L. a následne ešte v tom istom roku na presne nezistenom mieste v okrese Dunajská Streda, poskytol za týmto účelom pri osobnom stretnutí Ing. C. M. ako úplatok finančnú hotovosť najmenej vo výške 700,- Eur,

3) Ing. V. F.

v bode 5:

v presne nezistenom čase začiatkom roka 2013 na presne nezistenom mieste v obci J., na osobnom stretnutí najprv Ing. C. M. prisľúbil finančnú hotovosť vo výške najmenej 200,- Eur ako úplatok za to, že vo veci žiadateľa Ing. V. F. o štátnu podporu v zmysle zákona č. 607/2003 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov č. 467/Ž/2013 zabezpečí u kompetentných zamestnancov Štátneho fondu rozvoja bývania vybavujúcich podané žiadosti, bezproblémové vybavenie podanej žiadosti a schválenie podpory zo Štátneho fondu rozvoja bývania pre Ing. V. F. a následne v presne nezistenom čase vo februári roku 2013 v rodinnom dome v mieste trvalého bydliska Ing. C. M. v J., J. č. XXX, poskytol za týmto účelom pri osobnom stretnutí Ing. C. M. ako úplatok finančnú hotovosť najmenej vo výške 200,- Eur,

t e d a

Ing. C. M. v bode 1, 2, 3

priamo pre seba prijal a žiadal úplatok za to, že bude svojím vplyvom pôsobiť na výkon právomoci osoby uvedenej v § 329 Trestného zákona (ďalej aj „Tr. zák.“),

Ing. E. L. v bode 4

priamo inému sľúbil a poskytol úplatok za to, že bude svojím vplyvom pôsobiť na výkon právomoci osoby uvedenej v § 333 Tr. zák.,

Ing. V. F. v bode 5

priamo inému sľúbil a poskytol úplatok za to, že bude svojím vplyvom pôsobiť na výkon právomoci osoby uvedenej v § 333 Tr. zák.,

čím spáchali

Ing. C. M. v bode 1, 2, 3

pokračovací prečin nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Tr. zák.,

Ing. E. L. v bode 4

prečin nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 2 Tr. zák.,

Ing. V. F. v bode 5

prečin nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 2 Tr. zák.

Výrok o treste ŠTS znel tak, že sa obžalovaní odsudzujú nasledovne:

Obžalovaný Ing. C. M.:

Podľa § 336 ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. j/ Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. na trest odňatia slobody

vo výmere 10 (desať) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. sa na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. na peňažný trest vo výmere 2.000,- Eur (dvetisíc Eur).

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. ustanovuje sa pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) mesiace.

Obžalovaní Ing. E. L. a Ing. V. F.:

Podľa § 336 ods. 2 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) mesiace, každý zvlášť.

Podľa § 48 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. sa na výkon trestu odňatia slobody zaraďujú do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, každý zvlášť.

Podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. na peňažný trest vo výmere 3.000,- Eur (tritisíc Eur), každý zvlášť.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. ustanovuje sa pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) mesiacov, každému zvlášť.

Proti rozsudku ŠTS podali odvolanie všetci traja obžalovaní ústne do zápisnice po jeho vyhlásení, ktoré neskôr odôvodnili písomnými podaniami prostredníctvom svojich obhajcov.

Okolnosti uvedené v podaných odvolaniach je potrebné v tejto časti odôvodnenia, vzhľadom aj na spôsob a obsah rozhodnutia odvolacieho súdu, charakterizovať a zhrnúť nasledovne:

Odvolania majú výraznú spoločnú obsahovú črtu. Na jednej strane nepopierajú vzájomný kontakt obžalovaných, v jeho podstatných bodoch popísaný vo výroku napadnutého rozsudku, vrátane vyžiadania a vyplatenia dotknutých finančných súm, na strane druhej nastalé okolnosti interpretujú odlišne, a to z hľadiska aplikácie ustanovenia § 336 ods. 1 a 2 Tr. zák., teda z hľadiska trestnosti činu. Táto odlišnosť sa týka prezentovaného (dohodnutého a obžalovanými aj obojstranne zamýšľaného) dôvodu vyplatenia a prijatia sumy 700 a 200 Eur (Ing. M. od Ing. L. a od Ing. F.), resp. prijatia sumy 500 Eur (Ing. M. od Bc. L.). Uvedeným dôvodom bola podľa odvolateľov odmena za poskytnuté služby spočívajúce v zabezpečení postupu, súvisiaceho s uplatnením žiadosti o príspevok zo Štátneho fondu rozvoja bývania (ďalej len „fond“), vrátane zostavenia, resp. kompletizácie žiadostí s potrebnými prílohami a poradenskej činnosti. Ing. M. bol ostatnými obžalovanými oslovený práve preto, že z predchádzajúcich skúseností poznal problematiku a prostredie. To sa týka aj pracovníkov fondu, avšak peniaze neboli pre nich ani určené, ani im poskytnuté a poskytnutie týchto prostriedkov Ing. M. bolo ním samým aj oboma poskytovateľmi vnímané ako odplata za činnosť, ktorá nemala v žiadnom smere, teda ani pri kontakte s pracovníkmi fondu ani nelegálny, ale ani preferenčný (vo vzťahu k žiadateľom) charakter. Ku takému pôsobeniu ani voči žiadnej osobe nedošlo, osobný aj telefonický personálny kontakt Ing. M. vo vzťahu k fondu, súvisiaci s podanými žiadosťami, bol zameraný na splnenie účelu príslušného konania, aj keď bol vykonávaný v situácii dlhodobej osobnej známosti a priateľstva s niektorými pracovníkmi fondu.

Osobitne odvolatelia upozorňujú na okolnosť, že išlo o rozhovory Ing. M. s pracovníkmi fondu, ktorí sa podieľajú na posudzovaní žiadostí o poskytnutie príspevku, avšak nie sú oprávnení schváliť poskytnutie príspevku, čo patrí výlučne do pôsobnosti riaditeľa fondu. Nešlo teda o „pôsobenie na výkon právomoci osoby uvedenej v § 329“ Tr. zák. (v zmysle § 336 ods. 1 Tr. zák.), resp. o „pôsobenie na výkon právomoci osoby vedenej v § 333“ Tr. zák. (v zmysle § 336 ods. 2 Tr. zák.).

Vo vzťahu k okolnosti zdôrazňovanej obžalobou, týkajúcej sa nemožnosti dopĺňania žiadostí alebo iného

odstraňovania ich nedostatkov v priebehu konania, odvolania argumentujú, že na priebeh dotknutých konaní použitý zákon č. 607/2003 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania neustanovoval, že neúplné žiadosti musia byť vrátené žiadateľovi (s takým postupom počíta až neskoršia právna úprava), ani v tomto smere teda nebolo pôsobenie Ing. M. na pracovníkov fondu nelegálne, a teda nemôže byť ani trestným činom.

Tieto námietky sú z hľadiska rozhodnutia odvolacieho súdu primárne podstatné, preto netlmočí obsah parciálne uplatnených ďalších (v nadväznosti na východisko riešenia otázky viny už sprostredkované irelevantných) argumentov, týkajúcich sa postupu v konaní, zákonnosti vykonaných dôkazov a primeranosti uloženého trestu. Reakcia na tieto námietky nie je pre rozhodnutie určujúca, nakoľko skutkové okolnosti, z ktorých odvolací súd vychádza, sú (a to vo svojej podstate aj napadnutým rozsudkom) zistené v podobe, ktorú prezentujú aj odvolaním nenapadnuté dôkazy, a to predovšetkým výpovede samotných obžalovaných.

Najvyšší súd teda na základe podaných odvolaní, nezistiac (prevažne) formálne okolnosti uvedené v § 316 ods. 1 alebo ods. 3 Trestného poriadku (ďalej aj „Tr. por.“), postupoval v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por., podľa ktorého:

„Ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.“

Takto najvyšší súd zistil, že predmetné skutky, popísané v bodoch 1 až 6 výroku napadnutého rozsudku sa objektívne stali (ako nezameniteľná udalosť vo vonkajšom svete v jej podstatných obsahových prvkoch) a že sa ich dopustili (nie spáchali) obžalovaní Ing. M., Ing. L. a Ing. F. (boli v ich rámci činní jednak ako prijímateľ a jednak ako dvaja poskytovatelia príslušných peňažných položiek v súvislosti s konaním o poskytnutí príspevku z fondu).

Súd prvého stupňa sa však dôsledne nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie (§ 321 ods. 1 písm. b/ Tr. por.), v dôsledku čoho bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona - v konkrétnej rovine posúdením ako trestného činu konania obžalovaných, ktoré trestným činom nie je.

Okolnosť, prečo v ich konaní nejde o trestný čin (ako vyznel výrok tohto rozsudku), je potrebné vysvetliť v dvoch rovinách.

Prvou z nich je podoba skutkovej vety napadnutého rozsudku, ktorá nemôže byť (rovnako ako ostatné časti jeho výroku) nijako zmenená v neprospech obžalovaných, keďže odvolanie podali len oni, nie v ich neprospech prokurátor (tzv. zákaz „reformatio in peius“ v zmysle § 322 ods. 3 veta druhá, § 327 ods. 2 Tr. por.).

Druhou, ktorá však nemôže prekročiť obmedzenie prvej z oboch rovín, je hodnotenie vykonaných dôkazov a jeho odraz v právnej kvalifikácii, resp. absencii možnosti jej použitia (najmä pokiaľ ide o subjektívnu stránku toho konania, ktoré výrok napadnutého rozsudku popisuje u jednotlivých obžalovaných).

Podstatnými kvalifikačnými momentmi, ktoré sú v tomto smere relevantné, sú:

V prvom rade ide o znak „úplatok“, ktorý je súčasťou popisu objektívnej stránky skutkovej podstaty prečinu podľa § 336 ods. 1 a podľa § 336 ods. 2 Tr. zák. Dotknuté ustanovenie znie nasledovne:

„(1) Kto priamo alebo cez sprostredkovateľa pre seba alebo pre inú osobu prijme, žiada alebo dá si sľúbiť úplatok za to, že bude svojím vplyvom pôsobiť na výkon právomoci osoby uvedenej v § 328, 329

alebo 330, alebo za to, že tak už urobil, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Kto priamo alebo cez sprostredkovateľa inému sľúbi, ponúkne alebo poskytne úplatok za to, že bude svojím vplyvom pôsobiť na výkon právomoci osoby uvedenej v § 332, 333 alebo 334, alebo za to, že tak už urobil, alebo z tohto dôvodu poskytne, ponúkne alebo sľúbi úplatok inej osobe, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.“

Úplatok je v ustanovení § 131 ods. 3 Tr. zák. legálne definovaný nasledovne:

„Úplatkom sa na účely tohto zákona rozumie vec alebo iné plnenie majetkovej či nemajetkovej povahy, na ktoré nie je právny nárok.“

Ide o znak (ako už bolo uvedené vyššie) objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu, v tomto prípade prečinu, a takto (objektívne) je aj legálne definovaný. Aby však mohol byť aplikačne použitý, musí byť zároveň sprevádzaný znakom subjektívnym, a to úmyslom poskytnúť alebo prijať beznárokové plnenie ako úplatok, teda v určitých konkrétnych súvislostiach. V preskúmvanej veci by muselo ísť o tú súvislosť, že prijímajúca osoba „bude svojím vplyvom pôsobiť na výkon právomoci osoby“, ktorá je uvedená vo vyššie citovaných ustanoveniach Trestného zákona a ktorá v ich zmysle obstaráva veci, resp. určitú vec verejného záujmu (takou vecou poskytovanie príspevkov z fondu nepochybne je), a na tento účel je osoba, ktorá je predmetom pôsobenia, právne vybavená „právomocou“. To súvisí aj s druhým a tretím relevantným kvalifikačným momentom (viď ďalšiu časť textu), a to vo vzájomnom integrálnom prepojení.

V rámci takého prepojenia, samotný úplatok (z hľadiska jeho legálnej definície) musí byť plnením, na ktoré jeho prijímateľ nemá právny nárok - v tomto prípade obžalovaný Ing. M., a teda ani obžalovaný Ing. L. a Ing. F. nemôžu mať nároku (pohľadávke) zodpovedajúci dlh (záväzok). Samozrejme, aby nešlo o úplatok, musí ísť o nárok a záväzok právny - súladný so zákonom, nie taký, ktorý je absolútne neplatný v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka (neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa priecí dobrým mravom).

Ako vyplynie z ďalšej časti odôvodnenia, taký (protiprávny, zákon obchádzajúci alebo amorálny) charakter vo vzťahu k účelu prijatia platby, teda získania pomoci, resp. podpory Ing. M. v konaní o získaní príspevku z fondu, v dotknutých prípadoch nešlo.

V nadväznosti na uvedené, vo svetle vykonaných dôkazov tu jednoznačne vznikla zmluvná peňažná pohľadávka osoby, ktorá sa zaviazala jednak usmerniť žiadateľov o príspevkov v smere náležitostí žiadosti a jej potrebných príloh a jednak sledovať priebeh konania a byť v kontakte s pracovníkmi subjektov, ktoré sú zapojené v príslušnom konaní (obec a fond). Účel popísaných činností je rovnako samozrejмый, a to dosiahnutie získania príspevku.

Právny rámec takého vzťahu je daný typicky vo forme príkaznej zmluvy podľa Občianskeho zákonníka - ďalej len „OZ“ (§ 724 - príkaznou zmluvou sa zaväzuje príkazník, že pre príkazcu obstará nejakú vec alebo vykoná inú činnosť), na uzavretie ktorej nie je podľa zákona potrebná písomná forma (§ 40 ods. 1 OZ), a ktorá zakladá záväzok príkazcu poskytnúť príkazníkovi dohodnutú odmenu (§ 730 OZ). Môže však ísť aj o zmluvu o obstaraní veci (§§ 733 - 736 OZ), prípadne nepomenovanú zmluvu (§ 51 OZ). Nezáleží pritom na okolnosti, či dotknuté osoby takto zmluvu ústne alebo písomne pomenovali, relevantné sú podstatné obsahové náležitosti zmluvy ako právneho úkonu v zmysle vôle zmluvných strán. Taká vôľa je zrejмая, a to s tým obsahom, ktorý je uvedený v predchádzajúcom odseku. Výslovne a vopred bola dohodnutá i odmena pre Ing. M. (v oboch, resp. všetkých troch prípadoch, ktorých sa týka obžaloba).

Z uhla pohľadu legálnej definície úplatku teda tento znak nie je naplnený v žiadnom zo skúmaných prípadov (čo má, ako už bolo uvedené, súvis aj s nasledujúcou časťou odôvodnenia). K poskytnutiu predmetných súm teda nepochybne došlo, avšak nemožno ich právne charakterizovať ako úplatok v

zmysle § 131 ods. 3, a teda ani v zmysle § 336 ods. 1 a § 336 ods. 2 Tr. zák.

Také pomenovanie je obsiahnuté v skutkových vetách výroku napadnutého rozsudku („ako úplatok“), ide však (správne) o terminológiu právnej vety (znenie použitej skutkovej podstaty trestného činu), ktorá nie je súčasťou vety skutkovej (nasleduje po nej, v kvalifikačnej časti výroku o vine). Nie je teda medzi stranami v konaní ani z pohľadu súdu prvého stupňa sporné, či peniaze boli žiadané a poskytnuté, ale či sú úplatkom (ako odvolací súd uzavrel, v zmysle toho, čo bolo a ďalej bude uvedené, nie sú).

Spojitou nádobou z hľadiska posúdenia trestnosti činu je potom naplnenie znaku „pôsobiť na výkon právomoci osoby“ uvedenej v § 328, 329 alebo 330 (§ 336 ods. 1 Tr. zák.), resp. v § 332, 333 alebo 334 (§ 336 ods. 2 Tr. zák.).

Je evidentné, že z trestnoprávneho hľadiska nemôže ísť o pôsobenie, ku ktorému fakticky dochádza (prakticky bezvýnimčne ide o konanie právomocou vybaveného orgánu vo vzťahu k účastníkovi alebo účastníkom takého konania), ktoré však nie je protiprávne, resp. jeho protiprávnosť je len úzko procedurálna, nepopierajúca podstatu, zmysel a význam právomoci dotknutého orgánu (v konečnom dôsledku fyzickej osoby, nakoľko každý orgán verejnej moci sa rozhoduje a prejavuje vôľu, individuálne alebo kolegiálne, svojím ľudským reprezentantom - verejným činiteľom).

Právomocou (pôsobnosťou), o ktorú v predmetnej veci ide, je priznávanie príspevkov na rozvoj bývania, inštitucionálne vykonávané fondom. Právna úprava tejto otázky bola v čase konania obžalovaných obsiahnutá v zákone č. 607/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, aktuálne (od 1. januára 2014) je dotknutá problematika upravená zákonom č. 150/2013 Z.z. v znení zákona č. 276/2015 Z. z.

Tak ako v každom konaní, aj v tomto prípade žiadateľ prichádza do úradného kontaktu, v prvom rade s obcou (podľa súčasne účinnej právnej úpravy alternatívne s okresným úradom v sídle kraja), ktorej sa žiadosť podáva, a následne s fondom, ktorý rozhoduje o poskytnutí podpory (pozitívne alebo negatívne) a v prípade poskytnutia podpory uzatvára so žiadateľom zmluvu.

Je v konaní o žiadosti podanej ľubovoľnému orgánu bežné, že žiadateľ vybavovanie svojej žiadosti sleduje a aj mimo predpísanej formy úradného styku s dotknutým orgánom sa informuje, eventuálne vybavenie žiadosti urguje a podobne. Taká aktivita nemusí byť spojená so snahou o ovplyvnenie osoby, ktorá rozhoduje, v smere deformácie rozhodovacej právomoci v rozpore s právom, na zvýhodnenie alebo uprednostnenie žiadateľa. Nezáleží pritom, či žiadateľ koná („pôsobí“) osobne alebo prostredníctvom inej osoby (ak má táto osoba vykonať aj právny úkon, musí byť osobitne splnomocnená).

V napadnutom rozsudku je účel, na ktorý (za čo) boli peniaze Ing M. vo všetkých prípadoch žiadané, resp. mu odovzdané, vymedzený tak, že „zabezpečí u kompetentných zamestnancov Štátneho fondu rozvoja bývania bezproblémové vybavenie podanej žiadosti a schválenie podpory zo Štátneho fondu rozvoja bývania pre ...“, pričom následne boli tieto prostriedky aj vyplatené.

Také vymedzenie v skutkovej vete neposkytuje potrebný podklad pre kvalifikáciu konania poskytovateľa a prijímateľa prostriedkov ako nepriameho podplácania, resp. prijímania úplatku, a to subjektívne, z hľadiska zamerania úmyslu k ovplyvňovaniu konania, resp. rozhodovania v tom smere, ako je (v negatívnom, resp. konanie a rozhodovanie deformujúcom zmysle) uvedené vyššie. Naopak, dotknutá formulácia nevylučuje legálnu činnosť, pri ktorej (zjednodušene povedané) jedna osoba obstaráva vec (úradnú záležitosť) inej osoby.

Už tento moment je z hľadiska rozhodovania odvolacieho súdu rozhodujúci (žalované skutky nie sú trestným činom), nakoľko, opäť v zmysle (už) vyššie uvedeného, podoba skutkovej vety napadnutého rozsudku nemôže byť nijako zmenená v neprospech obžalovaných (procesný zákaz zmeny k horšiemu). K takej zmene nemôže dôjsť ani na základe akýchkoľvek (eventuálne) v ďalšom priebehu konania vykonaných dôkazov. Ak by potom na základe nezmenenej skutkovej vety došlo k právoplatnému

odsúdeniu, bol by z dôvodu nesprávnej právnej kvalifikácie splnený dôvod dovolania uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku a túto okolnosť musí brať odvolací súd do úvahy „ex offio“, bez ohľadu na odvolacie námietky (§ 317 ods. 1 veta druhá Tr. por.).

Navyše, ani vo svetle vykonaných dôkazov nie je možné vyvodiť záver o konaní obžalovaných, ktoré by bolo trestným činom, či už nepriamej korupcie alebo iným. To sa týka aj dôkazov, parciálne namietaných odvolaním Ing. F. ako nezákonných, vrátane obsahu odpočutých a zaznamenaných telefonických hovorov.

Takému konštatovaniu zodpovedá aj okolnosť, že oproti pôsobeniu Ing. M. na pracovníkov fondu (v obojstranne potvrdenom priateľskom kontakte podfarbenom osobnou dôvernosťou) nebolo rozhodnuté o trestnom stíhaní týchto pracovníkov na podklade porušenia ich povinností v rámci prebehnuvších konaní o žiadostiach, ani o inom ich právnom postihu. Zároveň, nebolo ambíciou prokurátora dokazovať akúkoľvek korupčnú aktivitu obžalovaných (finálne sprostredkovanú Ing. M.) voči fondu v predmetných súvislostiach.

Dokonca, trestné stíhanie vo vzťahu k obvineniu týkajúcemu sa nepriamej korupcie v ďalších štyroch prípadoch (malo ísť o čiastkové útoky toho istého pokračovacieho trestného činu, vecne o žiadosti o poskytnutie podpory z fondu pre iných „klientov“ Ing. M.) bolo prokurátorom 13. novembra 2014 zastavené (podľa § 215 ods. 1 písm. a/ Tr. por.). Tak ako namieta obhajoba, ide o skutkovo (v relevantných súvislostiach) rovnaké prípady, pričom odlišnosť nemožno z hľadiska otázky viny nájsť v nevyhovení podaným žiadostiam. Tá len odráža okolnosť, že fond postupoval podľa zákonných kritérií a vecne správne, bez ohľadu na „zastupovanie“ žiadateľov Ing. M.. Zároveň, ak by jeho (s poskytovateľom peňažných prostriedkov dohodnuté a vykonané) pôsobenie na kompetentnú osobu spĺňalo vyššie popísané kritériá protiprávnosti, neúspech tejto aktivity (nepodľahnutie dotknutých osôb personálnej intervencii) by nič nemenil na spáchaní prečinu nepriamej korupcie, ako formou podplácania, tak aj prijímania úplatku (taký čin by bol dokonaný už dohodou o korupčnom plnení na predmetný účel).

Je len potrebné (bez vplyvu na podstatu vyššie uvedených úvah) dodať, že podľa obsahu odôvodnenia uznesenia prokurátora malo ísť (rovnako ako v prípade tohto rozsudku) o zastavenie trestného stíhania pre absenciu trestnosti činu, ktorý sa stal a bol vykonaný obvineným (čomu v prípravnom konaní zodpovedá použitie ustanovenia § 215 ods. 1 písm. b/ Tr. por.). Nebolo totiž sporné, že aj tu došlo k platbám voči Ing. M. na rovnaký účel, ako pri žalovaných skutkoch.

Len na dokreslenie možno potom dodať, že aj v prípade Ing. L. žiadosť, ktorej sa týka obžaloba, bola tiež pôvodne (v r. 2012) neúspešná a schválená bola až v r. 2013.

Z hľadiska okolnosti akcentovanej obžalobou, a to zabezpečenia doplnenia už podanej žiadosti o poskytnutie príspevku - ako súčasť dohodnutého pôsobenia Ing. M. na pracovníkov fondu - platí, že súd prvého stupňa nepovažoval takú dohodu medzi Ing. L., resp. Ing. F. a Ing. M. za dokázanú, a preto žalovaný skutok oproti obžalobe v tejto okolnosti redukoval, na čo sa aktuálne rovnako vzťahuje zákaz zmeny k horšiemu. Je však aj vecne potrebné potvrdiť, že právna úprava postupu pri poskytovaní podpory účinná v čase žalovaných skutkov také vrátenie v prípade neúplnej žiadosti nepožadovala (§ 11 zákona č. 607/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, z odseku 8 tohto ustanovenia naopak vyplýva potreba predkladania fondu „až“ úplnej, ale pôvodnej žiadosti). Vrátenie neúplnej žiadosti žiadateľovi (obcou v sídle okresu alebo okresným úradom v sídle kraja, s možnosťou preskúmania takeého postupu fondom) zakotvila až neskoršia právna úprava (§ 15 ods. 9, 10 a 14 až 16 zákona č. 150/2013 Z. z.), s účinnosťou od 1. januára 2014.

V konečnom dôsledku je potrebné zdôrazniť aj ďalší aspekt negatívneho kvalifikačného posúdenia trestnosti žalovaných skutkov.

Ide o naplnenie znaku „pôsobiť na výkon právomoci osoby“ uvedenej v §§ 328, 329 alebo 330 (§ 336

ods. 1 Tr. zák.), resp. v §§ 332, 333 alebo 334 (§ 336 ods. 2 Tr. zák.).

Neprichádza totiž do úvahy ktorákoľvek z osôb, uvedených v označených ustanoveniach. Podstatná v tejto aplikačnej súvislosti je danosť „právomoci“ dotknutej osoby. Táto je definíčne spojená s postavením verejného činiteľa (§ 128 ods. 1 Tr. zák.). Podľa tohto ustanovenia:

„Verejným činiteľom sa na účely tohto zákona rozumie prezident Slovenskej republiky, poslanec Národnej rady Slovenskej republiky, poslanec Európskeho parlamentu, člen vlády, sudca Ústavného súdu Slovenskej republiky, sudca, prokurátor alebo iná osoba zastávajúca funkciu v orgáne verejnej moci, príslušník ozbrojených síl, osoba v služobnom pomere, starosta, predseda vyššieho územného celku, poslanec orgánu územnej samosprávy, štátny zamestnanec alebo zamestnanec orgánu štátnej správy, územnej samosprávy alebo iného štátneho orgánu, osoba, ktorá vykonáva pôsobnosť v rámci právnickej osoby, ktorej zákon zveruje právomoc rozhodovať v oblasti verejnej správy, notár, súdny exekútor, člen lesnej stráže, vodnej stráže, rybárskej stráže, poľovníckej stráže, stráže prírody alebo osoba, ktorá má oprávnenie člena stráže prírody, ak sa podieľa na plnení úloh spoločnosti a štátu a používa pritom právomoc, ktorá mu bola v rámci zodpovednosti za plnenie týchto úloh zverená. Pre trestnú zodpovednosť a ochranu verejného činiteľa sa podľa jednotlivých ustanovení tohto zákona vyžaduje, aby trestný čin bol spáchaný v súvislosti s jeho právomocou a zodpovednosťou. Verejným činiteľom je aj sudca alebo úradník medzinárodného súdneho orgánu uznaného Slovenskou republikou alebo funkcionár alebo iný zodpovedný pracovník orgánu činného v trestnom konaní iného štátu, orgánu Európskej únie alebo orgánu vytvoreného spoločne členskými štátmi Európskej únie, ak na území Slovenskej republiky vykonáva úkony trestného konania takého štátu alebo orgánu; pre jeho ochranu sa podľa ustanovení tohto zákona vyžaduje, aby úkony trestného konania vykonával v súlade s medzinárodnou zmluvou alebo so súhlasom orgánov Slovenskej republiky.“

Osobou, ktorá je spôsobilá byť objektom pôsobenia v zmysle § 336 ods. 1 a 2 Tr. zák. môže teda byť len verejný činiteľ ako jediná osoba, ktorá disponuje „právomocou“ (na účel rozhodovania v konkrétnej veci je nadbytočné rozoberať pojem a právomoc „zahraničného verejného činiteľa“).

V konkrétnych súvislostiach a podľa časovo aktuálnej právnej úpravy (zákon č. 607/2003 Z. z. v príslušnom znení - ďalej len „zákon“) ide o právomoc (pôsobnosť) na priznanie podpory (§ 11 ods. 10 zákona), na základe čoho (priznania podpory) fond so žiadateľom uzavrie zmluvu na uvedený účel (§ 12 zákona).

Na čele fondu stojí v dotknutom právnom režime riaditeľ (§ 2 ods. 2 zákona) ako štatutárny orgán, ktorý disponuje popísanou pôsobnosťou pri konaní v mene fondu (aj čl. 4 písm. b/, c/ štatútu fondu v aktuálne účinnom znení, teda štatút schválený uznesením vlády Slovenskej republiky č. 233 zo 17. marca 2004 v znení uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 65 z 27. januára 2010).

S riaditeľom fondu podľa obsahu vykonaných dôkazov Ing. M. nejednal (nepôsobil na neho), a to ani prostredníctvom iných pracovníkov fondu (pričom pre trestnosť činu by sa vyžadovalo priame pôsobenie, inou osobou sprostredkované pôsobenie by musel Trestný zákon pripúšťať tak, ako to činí v §§ 328 až 334).

Osoby, s ktorými jednal, sa síce podieľali na príprave podkladov pre rozhodnutie o priznaní (nepriznaní) podpory, uvedené ale nestačí pre konštatáciu ich (Trestným zákonom predpokladanej) právomoci, a teda zahrnutie týchto osôb do vyššie popísanej, v predmetných súvislostiach relevantnej kategórie (verejný činiteľ).

Taká (právomocou nevybavená) osoba nemôže byť ani páchatelom niektorého z trestných činov verejných činiteľov (druhý diel ôsmej hlavy osobitnej časti Trestného zákona), keďže v uvedených prípadoch musí ísť o špeciálny subjekt (§ 128 ods. 8 Tr. zák.) a také postavenie nemá fyzická osoba bez vlastnej právomoci, ani fyzická osoba, ktorá nekoná v mene dotknutej, právomocou disponujúcej právnickej osoby - v tomto prípade fondu (posledná veta naposledy označeného ustanovenia). Dotknutá

osoba môže byť len účastníkom na trestnom čine verejného činiteľa alebo v obdobnom postavení pri príprave na zločin, ktorý má byť spáchaný verejným činiteľom, čo v pretraktovaných súvislostiach nemá význam ďalej rozoberať, keďže sa neposudzuje zneužívanie právomoci osoby, ktorá právomocou disponovala.

Samozrejme, nie je pre riadny chod úradných konaní žiaduci nadštandardný prístup určitých osôb k pracovníkom konajúcej inštitúcie, ani keby nemal viesť k manipulácii rozhodovania, pretože také praktiky minimálne vzbudzujú v naznačenom smere podozrenie. Ich odstránenie je potrebné zabezpečiť predovšetkým dôslednou aplikáciou noriem upravujúcich postup v konaní, vrátane interných noriem, príp. ich doplnením, a v nadväznosti na to riadiacou a kontrolnou činnosťou príslušných funkcionárov. Pokiaľ by však také, podstatu určitej pôsobnosti nedeformujúce pôsobenie, resp. prijatie majetkového či iného plnenia zaň malo byť trestným činom, muselo by sa to odraziť v úprave skutkových podstát v osobitnej časti Trestného zákona, a to len s účinkami pre skutky po nadobudnutí účinnosti zákonnej zmeny (čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky, § 2 ods. 1 Tr. zák.).

Rovnaký záver (s výraznejšou potrebou legislatívnej zmeny) platí pre kriminalizáciu konania osôb, ktoré bez vedomia verejného činiteľa pri príprave podkladov pre jeho rozhodovanie úmyselne manipulujú príslušnými materiálmi a osobu disponujúcu rozhodovacou právomocou uvádzajú do omylu (nesplňajú podmienky pre postih pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 Tr. zák.). Trestnosť prijímania úplatku takto konajúcej osoby a poskytovanie úplatku voči nej je však aj „de lege lata“ daná, keďže popísané konanie spadá do kategórie obstarávania vecí všeobecného záujmu v zmysle §§ 329 ods. 1, 333 ods. 1 Tr. zák., ktorá je širším pojmom, než výkon právomoci verejného činiteľa. V súvislostiach prejednávanej veci zase (ale) naopak, aj ak by bola naplnená okolnosť poskytnutia financií za „nekalé“ pôsobenie na pracovníkov fondu, ktorí nemajú rozhodovaciu „právomoc“, nemohlo by ísť o trestný čin nepriamej korupcie (prijímanie a poskytovanie úplatku), keďže úplatok musí byť poskytnutý za pôsobenie na osobu, ktorá „právomoc“ má a vykonáva (§ 336 ods. 1 a ods. 2 Tr. zák.).

Zovšeobecnene teda možno uzavrieť:

I. Pri dodržaní zásady nerozširovania podmienok trestnosti činu nad rámec zákona (vyplývajúcej z ustanovenia čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky a § 8 Tr. zák.) nie je možné ani vecnú medzeru v zákone (v zmysle nedostatku trestnosti určitého konania) riešiť extenzívnym výkladom zákona alebo použitím analógie, ale len „pro futuro“ prostredníctvom zákonodarcu (zmenou alebo doplnením zákona).

II. Formuláciu „pôsobiť na výkon právomoci osoby“, uvedenú v § 336 ods. 1 a ods. 2 Tr. zák. je potrebné vyložiť tak, že ide o uplatňovanie vplyvu páchatela, zásadne smerujúce k inému než riadnemu výkonu právomoci osoby, ktorá je predmetom pôsobenia. Nejde teda o pôsobenie síce neformálne (nezodpovedajúce výslovnému popisu v norme upravujúcej postup v príslušnom konaní), avšak nevybočujúce z podstatného smerovania k legálnemu účelu právomoci osoby uvedenej v ustanoveniach §§ 328 až 330, resp. §§ 332 až 334 Tr. zák. Musí ísť pritom o pôsobenie priame, nie prostredníctvom sprostredkujúcej osoby, keďže zákon také nepriame pôsobenie ako trestný čin nedefinuje (opačným prípadom je úprava §§ 328 až 334 v odsekoch 1 Tr. zák.).

III. „Právomoc“ je kvalifikačným momentom, ktorý je legálnou definíciou spojený s výkonom tomu (právomoci) zodpovedajúcich oprávnení a povinností verejného činiteľa (§ 128 ods. 1 Tr. zák.). Osoba, ktorá pripravuje podklady pre rozhodovanie verejného činiteľa sama verejným činiteľom nie je, prijatie alebo poskytnutie plnenia uvedeného v § 131 ods. 3 Tr. zák. za pôsobenie (relevantné v zmysle bodu I.) na takú osobu teda nie je trestným činom podľa § 336 ods. 1 alebo podľa § 336 ods. 2 Tr. zák., a to pre absenciu zákonom požadovaného atribútu - právomoci osoby, ktorá je (má byť) predmetom pôsobenia.

Je potrebné ešte zvažovať eventuálnu zodpovednosť za iný (inak kvalifikovaný) trestný čin, čo je aktuálne u Ing. C. M. (body 1 až 3 výroku napadnutého rozsudku, resp. obžaloby).

Pri zachovaní totožnosti skutku (§ 278 ods. 1 Tr. por.) by prichádzala do úvahy právna kvalifikácia

prečinu neoprávneného podnikania podľa § 251 ods. 1 Tr. zák.

Podľa tohto ustanovenia: „Kto neoprávnene podniká v malom rozsahu, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.“

Z dokazovania vyplýva, že vo vzťahu k vykonávaniu poradenskej a ďalších súvisiacich činností nemal Ing. M. žiadne oprávnenie na podnikateľskú činnosť.

Podľa prijatých súm (1400 Eur) by bola splnená podmienka malého prospechu, t.j. suma prevyšujúca 266 Eur.

Pri aplikácii citovanej skutkovej podstaty je však potrebné vychádzať z legálnej definície podnikania, uvedenej v § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka. Podľa tohto ustanovenia:

„Podnikaním sa rozumie sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku.“

Podstatným z hľadiska relevantného aplikačného záveru sa javí pojem „sústavnosti“ vykonávanej činnosti.

V rozsahu podanej obžaloby a v nej uvedených troch prípadoch, ktoré boli (s reduktívnou úpravou) pretransformované do výroku napadnutého rozsudku tento znak nie je naplnený. Nemožno brať pritom do úvahy prípady vybavovania žiadostí iných osôb o podporu z fondu, nakoľko - ako už bolo uvedené - trestné stíhanie bolo v týchto prípadoch zastavené so záverom, že sa skutok nestal (nie je pritom podstatný dôvod zastavenia trestného stíhania).

Nemožno teda konštatovať naplnenie zákonných znakov podnikania a v nadväznosti na to ani neoprávneného podnikania ako trestného činu.

Pokiaľ ide o druhú (zdanlivo) možnú alternatívu, ktorou je trestný čin skrátenia dane a poistného podľa § 276 Tr. zák., tu primárne platí, že v prípade nepriznania príjmov v rozsahu prijatom v obžalobou a napadnutým rozsudkom dotknutých prípadoch na účel ich zdanenia by išlo o iné konanie (iný skutok), o ktorom by súd nemohol na podklade podanej obžaloby rozhodovať (iným konaním je prijatie peňažného plnenia a iným konaním je podanie/nepodanie daňového priznania). Samozrejme, daň sa priznáva len pri legálnych príjmoch, príjmy z trestnej činnosti sa nezdaňujú, musia sa vyplatiť ako (z hľadiska súkromného práva) bezdôvodné obohatenie, alebo v rámci náhrady škody - konanie Ing. M. však trestným činom nie je.

Nad rámec uvedeného, rozsah skrátenej dane (jej absolútna hodnota po príslušnom percentuálnom výpočte) musí zodpovedať minimálne hodnote väčšieho prospechu, teda 2660 Eur (§ 125 ods. 1 Tr. zák.). Rovnako, pri polemike o priznaní alebo nepriznaní dotknutých príjmov, je potrebné dať za pravdu obhajobe, že v príslušnej položke daňového priznania dane z príjmov fyzických osôb je príjem z príležitostnej poľnohospodárskej výroby uvedený demonštratívne, nie výlučne (je nadbytočné sa tejto okolnosti bližšie venovať).

Finálny záver teda je, že žalované skutky u žiadneho z obžalovaných nie sú trestným činom.

Vo výroku tohto rozsudku sú predmetné skutky uvedené v podobe skutkovej vety výroku obžaloby, nakoľko v zmysle § 285 Tr. por. súd oslobodzuje obžalovaného spod obžaloby. Pri rozhodovaní o odvolaniach (len) obžalovaných musel ale odvolací súd vychádzať z podoby skutkov tak, ako boli zistené v skutkovej vete výroku napadnutého rozsudku, nakoľko táto ich podoba nie je zmeniteľná v neprospech obžalovaných v dôsledku zákazu zmeny k horšiemu (viď vyššie). Uvedený zákaz by však bolo potrebné aplikovať len v prípade odsudzujúceho rozsudku odvolacieho súdu (popríklad súdu prvého stupňa v ďalšom priebehu konania), pri oslobodení spod obžaloby o porušenie zákazu zmeny k

horšiemu nemôže ísť.

Neznamená to však, že ak by súd prvého stupňa zistil predmetné skutky bez zmeny oproti obžalobe, rozhodnutie odvolacieho súdu by vyznelo odlišne. Výpustenie popisu protislužby Ing. M. za poskytnuté mu peňažné plnenie (teda zistenie u dotknutých pracovníkov fondu nedostatkov v podanej žiadosti a jej prípadné doplnenie bez oficiálneho vrátenia žiadateľovi) by totiž taktiež nespĺňalo parametre „pôsobenia“ charakterizovaného v prvej časti bodu II. vyššie sformulovaných právnych viet, ktoré by mohlo (spolu s naplnením ďalších zákonných znakov) znamenať konštatáciu spáchania trestného činu (zohľadniac aj už uvedené okolnosti časovo aktuálnej právnej úpravy spôsobu konania o predmetných žiadostiach - teda bez ich vracania žiadateľovi, a zohľadniac aj ďalšie skôr uvedené okolnosti).

Odvolací súd rozhodol priamo, bez vracania veci súdu prvého stupňa. Nie je totiž žiaden dôvod predpokladať (práve naopak), že by doplnenie dokazovania (vrátane eventuálneho dokazovania pred odvolacím súdom) mohlo viesť k inému než hore sformulovanému záveru, a to že predmetné skutky, popísané v bodoch 1 až 6 výroku napadnutého rozsudku, sa objektívne - pokiaľ ide o ich základnú obsahovú podstatu - stali, a že sa ich dopustili obžalovaní M., L. a F.. Menovaní boli v ich rámci činní jednak ako prijímateľ a jednak ako dvaja poskytovatelia príslušných peňažných položiek v súvislosti s konaním o poskytnutí príspevku z fondu. Také závery vyplývajú aj zo samotných výpovedí obžalovaných, nie je teda daný predpoklad možnosti dôkazne zistiť, že sa žalované skutky nestali. V dôsledku uvedeného, neprichádza do úvahy eventuálne dôkazné skúmanie možnosti výroku podľa § 285 písm. a/ Tr. por.

Dotknuté skutky však nie sú trestným činom, čo už odvolací súd dostatočne rozobral. Taký záver je podporovaný dokonca aj obsahom dôkazov, ktoré boli odvolateľmi označené za nezákonné, preto by bolo v nastalej procesnej situácii nadbytočné pristúpiť k analýze týchto (namietaných) okolností.

Len na dokreslenie a parciálne, je potrebné konštatovať, že procesné námietky sú v ich výrazne prevyšujúcom obsahu nedôvodné.

V dôsledku uvedeného, podkladom rozhodnutia odvolacieho súdu boli vyššie popísané kvalifikačné nedostatky napadnutého rozsudku, ktoré najvyšší súd zohľadnil, v zmysle § 317 ods. 1 veta druhá Tr. por. „ex offio“ (aj bez ohľadu na odvolacie námietky) - tieto nedostatky by totiž odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Jedinou alternatívou pre rozhodnutie bolo teda (po zrušení napadnutého rozsudku v celom rozsahu) oslobodenie všetkých troch obžalovaných spod obžaloby podľa § 285 písm. b/ Tr. por. priamym rozhodnutím (rozsudkom) najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.